

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

de *hervormde* vaan

76^e jaargang · nr 4 · april 2016

pagina 7

Bijbelstudie N.T. :
Mattheüs

pagina 12

Serie Tien Geboden
Het vierde gebod

pagina 16

WEB
In de gemeente

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Bonkelaarsplein 46, 3363 EL Sliedrecht
T 0184 636920 • dswwestland@hotmail.com

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
T 0318 483717 • dsjpnep@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Callunalaan 12, 6721 HA Bennekom
T 0318 304955 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 551496 •
accountant.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (commissie 25+)
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Tijgervlinder 44, 3863 GP Nijkerk
T 033 8446241 • a.goijert3@upcmail.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699
E bondsbureau@filternet.nl
Bankrek.nr. NL08RABO0377871559
t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Openingstijden Hervormd Bondsbureau:
Maandag t/m donderdag van 8.30 - 11.30 uur.
Vrijdag gesloten.

*Voor al onze activiteiten zie onze agenda op
www.hervormdemannenbond.nl*

inzenden kopij mei/juni-nummer

De kopij voor het mei/juni-nummer moet vóór
20 april bij de drukker (info@boutdruk.nl)
aanwezig zijn.

inhoud

Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.	4
Bijbelstudie n.t.	7
Van de voorzitter	10
'Onder een vergrootglas'	10
Serie Tien Geboden (Vierde Gebod)	12
Boekbespreking	15
WEB	16
Organisatienieuws	17
Boekbesprekingen	17
Overlijdensberichten	18

Niet zien en toch geloven

“Als ik in Zijn handen niet zie...”, Joh. 20:25

“Zalig zijn zij die niet gezien zullen hebben en toch zullen geloven”, Joh. 20:29

Thomas stelt zijn voorwaarde: Ik wil eerst zien, en pas dan geloven. Hij bedoelt: Ik wil eerst Jezus zien als de Levende en dan geloven dat Hij is opgestaan. We kunnen het ons wel voorstellen, nietwaar?

Zal ik een paar voorbeelden noemen?

a. Iemand zegt: Ik wil eerst God zien, en dan zal ik in Hem geloven. Een ander zegt: Laat eerst in 2016 iemand uit de doden opstaan; en dan zal ik geloven dat Pasen waar is.

Dat is vragen naar een wetenschappelijk bewijs.

b. Anderen vragen naar het ‘zien’ van een bijzondere ervaring in het leven. Iemand zegt: Laat eerst mijn zieke moeder maar beter worden en dan zal ik in God geloven. Een ander zegt: Ik wil eerst werk krijgen, ik zoek al zolang naar een baan. Weer een ander zoekt het in de spirituele ervaring: Ik wil iets van God ervaren, of van een engel... En dan zal ik geloven. Onze tijd staat bol van ervaringsverhalen.

c. Nog andere voorwaarden komen ons misschien wat bekender voor. Sommigen stellen de voorwaarde van een duidelijk christelijke ervaring. Bijvoorbeeld die van een krachtvolle bekeerling, zoals bij Saulus van Tarsen. En als dat niet gebeurt, nee, dan zullen zij niet geloven.

Welnu, zo stelt ook Thomas zijn voorwaarden: Eerst zien, en dan geloven.

En Jezus?

Wat gaat Hij geduldig met deze man om: Kom maar, Thomas. Met uw vinger, en met uw hand. En dan klinkt ineens zijn diepe belijdenis: “Mijn Heere en mijn God”.

Heerlijk woord!

Maar wat heeft Thomas nu eigenlijk gezien?

- > Hij zegt, dat Jezus de Heere is; dat zie je niet met het blote oog.
- > Hij zegt, dat Jezus God is; dat zie je niet met het blote oog.
- > Hij zegt dat Jezus mijn Heere is; dat zie je niet met het blote oog.
- > Hij zegt, dat Jezus mijn God is; dat zie je niet met het blote oog.

Vandaar dat Calvijn bij deze geschiedenis opmerkt, dat Thomas niet alleen door het zien tot het geloof in Jezus komt. Nee, hij herinnert zich nu weer het onderwijs van de Heere Jezus; en dat gelooft hij.

Ook het geloof van Thomas rust per saldo in het levende Woord van God.

Toch bestraft Christus hem, dat hij met het stellen van zijn voorwaarden en eisen teveel heeft verwacht van het zien en te weinig van het horen.

En dat is voor ons de les: Niet zien en toch geloven.

Dit zegt ons veel over het karakter van het

ware geloof. Het geloof is niet gebaseerd op het zichtbare, het voelbare, het tastbare. Het kan juist wel eens heel erg daar tegen in gaan: tegen het zichtbare, het voelbare, het tastbare! Want de basis en de bron van het geloof in de Heere is alleen het hoorbare Woord van God. Het geloven richt zich op wat de Heere bélooft.

Niet zien, en toch geloven. Dat blijft de leidraad, ook in een tijd als die van ons. In onze emocultuur, waarin zo heel veel nadruk ligt op het visuele. En op het emotionele. Op het gevoel.

Die vormen echter uiteindelijk geen basis. Want wij wandelen hier op aarde door geloof (in Gods Woord), en niet door aanschouwen. Zoals ook onze Heid. Cat. het zo helder formuleert: “Het geloof komt van de Heilige

Geest, die het in onze harten werkt door de verkondiging van het Heilig Evangelie”.

De Geest laat u Christus zien in Zijn Woord. De Christus der Schriften. Hij verlicht het verstand, opent het hart en doet de nevels opklaren.

Dan ziet u Christus even duidelijk in het Evangelie, alsof Hij levend voor u stond. En Zijn littekens laten u niet in het onzekere: HIJ is het. Die óók is overgeleverd om MIJN zonden, maar die ook is opgewekt om MIJN rechtvaardiging.

Wat moet u doen?

De Heere vragen, dat Hij uw ogen opent.

Want de opening van Zijn woorden, zal gewis, gelijk een licht, het donker op doen klaren.

4

Ds. E. de Mots

bijbelstudie o.t.

Inleiding op Nahum

Binnen het Hoofdbestuur kijken we altijd even welke Bijbelboeken de laatste jaren aan de orde zijn geweest. Tegelijk ook welke nog niet aan de orde kwamen. Het profetenboekje Nahum valt daaronder; Habakuk kwam eerder aan de orde. Wat betreft Nahum is dit wel enigszins te begrijpen. Het is een behoorlijk onbekende profeet. Preken erover zijn zeer schaars. Ga maar bij uzelf na: wanneer hoorde u een preek uit dit profetenboekje? Tegelijk is dat ook wel te begrijpen: het is niet de meest eenvoudige stof. Toch willen we ons er de komende maanden - onder Zijn zegen - in verdiepen. Omdat het niet zulke bekende stof is, wijd ik deze eerste Bijbelstudie in zijn geheel aan een inleiding op Nahum.

Daarnaast lezen en studeren wij ook in Habakuk. Een profeet die veel bekender is. Niet in het minst door Habakuk 3: ‘de vijgenboom en de stallen’. Regelmatig bepreekte stof op Dank- maar ook wel Biddag. Als ik me goed herinner, niet in het minst rond de MKZ-crisis.

Hieronder vindt u de indeling voor de komende maanden.

April: Inleiding op Nahum

Mei/juni: Nahum 1: 1 – 6

Juli/augustus: Nahum 1: 7 – 15

September: Nahum 2: 1 – 13

Oktober: Nahum 3: 1 – 11

November: Nahum 3: 12 – 19

December: Inleiding op Habakuk en

Habakuk 1: 1 – 5

Januari: Habakuk 2

Februari: Habakuk 3: 1 – 11

Maart: Habakuk 3: 12 – 19

Gebruikte en aan te bevelen literatuur:

- Bijbelcommentaar Studiebijbel Hosea - Maleachi, SBOT 12
- De kleine profeten, Bijbelstudies Hosea - Maleachi, ds. P. Lok
- Twaalfprofetenboek, deel II, ds. J. Westerink
- Artikelenserie dr. H. Bout over Nahum, De Waarheidsvriend 1940
- Twaalf kleine profeten, ds. B.M. van den Bosch, De Waarheidsvriend 2011
- Nahum, Commentaar op het Oude Testament, dr. K. Spronk
- Bijbelverklaringen Matthew Henry en Johannes Calvijn.

De naam

De naam van de profeet is ook de naam van het Bijbelboek. Hij behoort tot één van de twaalf kleine profeten. Zo heel veel weten we niet van hem. De betekenis van zijn naam brengt ons wel wat verder. Die is namelijk afgeleid van het Hebreeuwse werkwoord voor 'troosten'. Nahum betekent dan 'troost' of 'trooster'. Zelfs kan vertaald worden met 'God troost' of 'De HEERE troost'. Het gaat de profeet in ieder geval om troost voor zijn volk. Die krijgt handen en voeten in de aankondi-

ging van de vernietiging van de vijand: Assyrië. Voor dát volk zal de troost ver te zoeken zijn: 'Dan zal het gebeuren dat allen die u zien, bij u vandaan zullen vluchten en zeggen: Ninevé is verwoest! Wie zal haar zijn medeleven betuigen? Waar zal ik *troosters* (cursief van mij, edm) voor u zoeken? (Nahum 3: 7). De toevoeging 'de Elkosiet', ziet op de woonplaats van de profeet. Dit komen we vaker tegen. Denk maar aan 'Elia, de Tisbiet'(1 Kon. 17: 1); 'Jeremia, de Anatotiet'(Jeremia 29: 27) en 'Micha de Morastiet'(Micha 1: 1). Elkos is dus de plaats waaruit Nahum afkomstig is. Maar wie daarnaar op zoek gaat, komt er niet echt uit. Er zijn meerdere plaatsen met deze naam. Van een plaats in Galilea tot één in Assyrië. Een suggestie, pas in de 16e eeuw gedaan, suggereert dat Al-Kush bedoeld is. Een dorp in de buurt van het veel in het nieuws zijnde Mosul, in Irak, vlakbij de ruïnes van Ninevé. Daar zou ook zijn graf zijn, dicht bij het graf van Jona. Maar ik meen dat dit vorig jaar door IS verwoest is. De meest gangbare uitleg is dat Nahum een profeet was die woonde in het stamgebied van Simeon. Dat is echter helemaal opgegaan in het gebied van de stam van Juda. Daarmee constateren we dat Nahum afkomstig is uit het Tweestammenrijk.

Datering

Ook dat valt niet precies te zeggen. Er zijn een aantal aanwijzingen te vinden in Nahum zelf.

In Nahum 3: 8 – 10 wordt gesproken over de verwoesting van No-Amon, de Egyptische stad Thebe. Die werd in 663 v. Christus verwoest. Een andere aanwijzing is de val van Ninevé.

Dat vond plaats in 612 v. Christus. Zó kunnen we Nahum dateren tussen 663 en 612 v. Chr. Dat is tegelijk ook de periode waarin de As-

syriërs de machthebbers van het gebied waren. Hun koning heette Assurbanipal en regeerde van 668 – 627 v. Christus. Hij had te maken met het verzet van de Meden, Arabieren en Elamieten, maar bovenal van zijn eigen broer.

ACHTERGRONDEN

Het opschrift

De aanhef (Nahum 1: 1) bevat twee concrete aanwijzingen voor het karakter van het Bijbelboek Nahum. De eerste aanwijzing is het woord 'last'. Een term die is afgeleid van een werkwoord dat 'opheffen' of 'dragen' betekent. In het verband van Nahum maar ook van andere profeten gaat het meestal om een onheilsgreiging. In dit geval betreft dat dan de stad Ninevé.

6 Een tweede aanwijzing dat Nahum typeert, is de aanduiding 'boek van het visioen'. Deze combinatie is uniek in de profetische literatuur van het OT. Maar het gaat erom dat wat Nahum gehoord en gezien heeft, moet doorgeven aan het volk. De combinatie van 'last' en 'visioen' is niet vreemd. We komen dit niet alleen tegen bij de profeet Habakuk (Habakuk 1: 1) maar ook bij Jesaja. Ik noem Jesaja 13: 1: 'De last over Babel, die Jesaja, de zoon van Amoz, gezien heeft. En ook Klaagliederen 2: 14a: 'Uw profeten hebben voor u gezien valse visioenen en dwaasheid'.

Stijl en taal

Om het Bijbelboek nog wat beter te begrijpen, ook iets over de stijl en taal. Nahum bevat allerlei zinspelingen op Assyrische gebruiken. Hij zinspeelt op de metafoer van leeuwen waarmee de Assyrische koningen zich graag vergeleken. Een voorbeeld daarvan zijn de verzen 11 t/m 13 van Nahum 2. In de uitleg komen we daar nog op terug. Daarnaast

komen we verbondsvloeken tegen. In de verbonden van de Assyrische koningen waren die kenmerkend. Ten derde vallen ook de veroveringsverslagen op. Daarmee brachten de Assyrische koningen hun macht tot uitdrukking.

Met deze zinspelingen van de profeet Nahum, suggereert hij dat zij die als leeuwen jagen, zélf zullen worden gejaagd. En dat zij die vervloeken zélf zullen worden vervloekt. En dat zij die veroverd hebben, zélf zullen worden veroverd!

De boodschap - toen

Het is duidelijk dat de nadruk in dit kleine profetenboekje ligt op de prediking van het oordeel. Dr. K. Spronk stelt *'dat er weinig verschil bestaat tussen de profetie van Nahum en de woorden tegen de volkeren zoals we die vinden bij Jesaja en Jeremia.'* Er is zelfs sprake van een nauwe relatie tussen Jesaja en Nahum. Nahum heeft in Nahum 1 veel overeenkomsten in thema en woordgebruik met Jesaja 1. Hij staat wat dat betreft op één lijn met de profetische traditie. Mooi en treffend is trouwens hoe ds. P. Lok de profeet noemt: 'Een kleine profeet over de "grote wereldpolitiek".'

Er is in Nahum niet alleen een boodschap voor het volk Israël, maar ook voor hen die vanuit de heidenen tot geloof in God gekomen zijn. En zelfs voor hen die Hem niet kennen of erkennen. Temidden van alle zichtbare omstandigheden klinkt indirect de oproep om de HEERE te vertrouwen. De Psalm aan het begin van Nahum 1, vormt de sleutel tot de boodschap van het boek. God zal de machten van het kwaad veroordelen en tegelijk hen die op Hem vertrouwen, verlossen!

De boodschap - nu

Misschien is de boodschap van deze kleine

profeet wel actueler dan ooit! We leven in een tijd van onrecht en geweld. Of het nu om Syrië gaat of de praktijken van IS, het gaat om ronduit verschrikkelijke dingen! Daarnaast is er sprake van toenemende christenvervolging. De ranglijst van Open Doors geeft daar duidelijk inzicht in. Nahum houdt ons voor: dit ontgaat de HEERE allemaal niet! Hij laat het kwaad niet ongestraft. Hij komt er hoe dan ook op terug. Op Zijn tijd en Zijn wijze zal Hij rechtvaardig oordelen. Is het nu niet, dan in de toekomst. Door Hem, de Heere Jezus, van Wie wij belijden dat Hij wederkomt om 'te oordelen de levenden en de doden'. Boven de kop van het artikel van ds. B.M. van den Bosch in De Waarheidsvriend, staat niet voor niets: 'God doet recht op aarde'. Daarnaast bevat de boodschap van Nahum ook troost. Zijn naam heeft niet zonder reden deze betekenis. Door alle oordelen heen, wijst hij de troost aan die bij de HEERE te vinden is. Hij is een Schuilplaats in de dag van de benauwdheid. En die benauwdheid kan bestaan uit onder- en verdrukking maar ook angst voor de oordelen. Er is dan geen betere

Toevlucht dan de HEERE. Terwijl ik deze Bijbelstudie voorbereid, leven we nog midden in de lijdentijd. En we denken dan aan Hem aan Wie God het oordeel over de zonden voltrok: Jezus Christus! Opdat er een Schuilplaats is voor allen die in de nood bij Hem schuilen!

Gespreksvragen

1. Deel met elkaar wat u, voordat u deze Bijbelstudie las, wist/weet van Nahum.
2. Noem naast Nahum meer profeten met een betekenisvolle naam.
3. Wat heeft de betekenis van de naam Nahum ons te zeggen, mede met het oog op zijn profetie en de tijd waarin hij leefde?
4. Waar gaat het bij het begrip 'last' om (Nahum 1: 1a)? Zie ook onder 'Het opschrift'.
5. Nadruk ligt in Nahum op de prediking van het oordeel: wat houdt dat (volgens u) in?
6. Welke plaats dient deze (bij 5 genoemde) prediking in de verkondiging te hebben?
7. Wat is het verband tussen HC Zondag 19, vr/antw. 52 en de boodschap van Nahum?

7

bijbelstudie n.t.

Ds. M. van der Zwan

Mattheüs

Het nieuwe seizoen verdiepen wij ons in het Evangelie naar Mattheüs. Veelal wordt uit het begin van dit boek gepreekt rondom de Kerstdagen. Er zijn bovendien veel bijbelstudies over de Bergrede in omloop. Daarom beginnen wij het Evangelie te lezen in hoofdstuk 8. Hierna volgt er een keuze uit dit boek, omdat niet alles aan de orde kan komen. De lijdensgeschiedenis van de Heere Jezus en Zijn opstanding zijn voor ons weliswaar bekend, maar die zijn zo wezenlijk voor Zijn komst, dat het ongepast is om daaraan voorbij te gaan.

Op dit moment stel ik mij daarom de verdeling van de Bijbelstudies als volgt voor:

april 2016

Mattheüs 8: 1-18

(Drie wonderen van genezing)

mei/juni 2016

Mattheüs 9: 35-10:42

(Uitzending van de discipelen)

juli/augustus 2016

Mattheüs 12: 1-50

(Het gezag van de Heere Jezus ter discussie gesteld)

september 2016

Mattheüs 13: 1-53

(Gelijkenissen van de Heiland)

oktober 2016

Mattheüs 17: 1-23

(Geloof als een mosterdzaadje)

november 2016

Mattheüs 18: 1- 19: 2

(Hoe leven christenen samen?)

december 2016

Mattheüs 21: 1- 22: 22

(De vraag naar Jezus' bevoegdheid)

januari 2017

Mattheüs 24: 1- 25: 46

(Christus' wederkomst en het laatste oordeel)

februari 2017

Mattheüs 26: 1- 27: 66

(Overgeleverd om gekruisigd te worden)

maart 2017

Mattheüs 28

(Hij is hier niet, want Hij is opgestaan')

Er zijn talloze verklaringen van het Evangelie naar Mattheüs uitgegeven. Wie dieper op de tekst wil ingaan kan er gebruik van maken. In het bijzonder noem ik echter de goed leesbare uitleg van dr. J. van Bruggen in het deel 'Mattheüs' uit de serie Comentaar op het Nieuwe

Testament. Toegankelijk en verrassend zijn ook de twee boekjes van Tom Wright, die de titel 'Mattheüs voor iedereen' dragen. Een bijzonder mooie en stichtelijke uitleg wordt tenslotte geboden door de bekende prediker C.H. Spurgeon, maar zijn 'Mattheüsevangelie' is alleen tweedehands verkrijgbaar.

Drie wonderen van Genezing

(8: 1-4)

Straatvuil levert doorgaans veel ergernis op, maar toch rapen weinigen het met blote handen op om het in de prullenbak te doen. Kleine kinderen hebben daar veel minder moeite mee. Zij kunnen je doen rillen als zij op je aflopen met een vies bekertje of een plakkerig zakdoekje.

Zo zal het ook de mensen zijn vergaan, die zagen dat de Heere Jezus een melaatse aanraakte. Melaatsheid was een heel nare huidziekte. Als je eraan leed, had je niet alleen last van uitslag, maar je moest ook totaal geïsoleerd leven. De HEERE had dat bevel aan Israël gegeven (zie Leviticus 13 en 14). De reden? Melaatsheid maakte een mens, maar ook een voorwerp, onrein. Waarschijnlijk bestond er besmettingsgevaar, maar helemaal zeker weten we dat niet. De ziekte kon namelijk ook een aantasting zijn van de zuiverheid die Israël als volk van God moest kenmerken.

Tegen deze achtergrond is het des te opmerkelijker dat de Heere Jezus de melaatse aanraakt. Is de Heere niet bang voor besmetting? Integendeel, Hij overwint de melaatsheid en neemt de onreinheid weg. Zo maakt Hij Zijn gezag zichtbaar, waarmee Hij tijdens de Bergrede tot de mensen had gesproken. De Heere spréékt niet alleen met gezag, Hij hééft het

ook. De melaatsheid houdt voor Hem geen stand, als Hij wil dat een mens rein wordt.

Opmerkelijk is eveneens dat de melaatse man op de Heere Jezus afstapt. Hij wist immers, dat een melaatse zich terughoudend moest opstellen. Niemand mocht bij hem in de buurt komen en hij moest mensen altijd vanuit de verte waarschuwen voor zijn melaatsheid. Zo moest voorkomen worden dat anderen met zijn onreinheid besmet raakten, maar hij is er niet bang voor dat de Heere Jezus dat risico loopt. Nee, als Hij wil, dan kan de Heere hem reinigen. De reactie van de Heere Jezus is ontroerend: 'Ik wil het, wordt gereinigd.' Spurgeon merkt daarbij op, dat je nergens vindt dat de Heere Jezus onwillig is een mens te reinigen.

Nadat Hij de melaatse heeft gereinigd, draagt de Heere Jezus hem op om zich aan de priester te tonen. Dit is geheel in overeenkomst met Gods gebod in Leviticus. Met een reinheidsverklaring van de priester kan de man zich in zijn omgeving laten zien en bekend maken wat de Heere Jezus aan hem heeft gedaan. Niemand zal hem dan nog durven tegenspreken.

(8: 5-13)

Zoals de melaatse man heeft ook de Romeinse hoofdman vertrouwen in de Heere Jezus. Hij is ervan overtuigd dat de Heere zijn ernstig zieke knecht kan genezen. Zo'n geloofshouding vindt de Heere Jezus zelfs niet onder Zijn eigen volk, 'de kinderen van het Koninkrijk'. Het blijkt geen incident te zijn, want uit allerlei volken zullen mensen zich in het Koninkrijk der hemelen voegen bij Abraham, Izak en Jakob, die hen in geloof in de Heere zijn voorgedaan. De natuurlijke

nakomelingen van deze aartsvaders zullen daarentegen buiten worden geworpen, omdat zij hen in hun geloof niet hebben nagevolgd. Op een dag zullen zij tandenknarsend moeten erkennen, wat Jezus in de genezing van de knecht van de hoofdman laat zien, namelijk dat Hij de Heere en de Verlosser is.

(8: 14-17)

Wij ontdekken nogmaals hoe gewillig de Heere Jezus is om mensen heil (=heelheid) te brengen. In het huis van Petrus gekomen, stapt Hij direct op diens zieke schoonmoeder af en geneest haar. Opmerkelijk is de mededeling van Mattheüs, dat de Heere haar aanraakt. Hier gebeurt dus hetzelfde als bij de melaatse man. Er was weliswaar geen sprake van onreinheid, maar juist met het oog op het laatste vers van dit gedeelte is Zijn aanraking veelzeggend. 'Hij heeft onze zwakheden op zich genomen, en onze ziekten gedragen.' Het is een citaat uit Jesaja 53. Enerzijds staat de Heere Jezus dus boven ziekten en onreinheid, maar anderzijds verbindt Hij Zichzelf er ook vrijwillig mee. Juist Zijn aanraking laat dat zien.

Gespreksvragen

1. De Heere zegt: 'Ik wil het, wordt rein.' Hebt u deze gewilligheid van Hem in uw eigen leven ondervonden en zo ja, hoe? Zo nee, hoe komt dat dan, denkt u?
2. De melaatse en de hoofdman zijn ten volle verzekerd van het gezag en de autoriteit van de Heere Jezus. Hoe staat u daar tegenover?
3. Hoe denkt u in het licht van dit Bijbelgedeelte over 'genezingsdiensten' die in ons land worden gehouden?
4. Velen uit allerlei volken zullen het Koninkrijk der hemelen binnengaan, maar de

kinderen worden buiten geworpen, zegt de Heere Jezus. Welke betekenis heeft deze uitspraak voor u als meelevend gemeentelid?

5. De schoonmoeder van Petrus, gaat de Heere na haar genezing direct dienen. Welke uitwerking heeft het verlossende werk van de Heere Jezus in uw leven?

Ds. W. Westland

van de voorzitter

Veenendaal 2016

Wanneer u dit nummer ontvangt, heeft de Huishoudelijke Vergadering op 9 april wellicht al plaats gevonden. In het volgende nummer van de Hervormde Vaan vindt u D.V. het Openingswoord en een verslag. Ook het referaat van ds. Van Dijk komt in ons blad, zodat u het nog eens kunt nalezen en overdenken. We hopen ook terug te komen op het afscheid van ds. A.D. Goijert en het welkom aan ons nieuwe bestuurslid.

Bijbelstudies

We willen ds. J.H. Lammers en ds. C.H. Bijl bedanken voor de Bijbelstudies in het afge-

lopen seizoen. Er gaan heel wat uren zitten in de voorbereiding en het pers-klaar maken. Daarom onze hartelijke dank voor uw inzet. Inmiddels begint in dit april-nummer een nieuwe serie. Ds. E. de Mots zal met ons nadenken over de profeten Nahum en Habakuk, en ds. M. van der Zwan leest met ons gedeelten uit het Mattheüs-Evangelie. Ons gebed is, dat de Heere het onderzoek van Zijn Woord tot rijke zegen wil stellen. Neem er de tijd voor!

Tenslotte

Een hartelijke groet, mede namens de andere bestuursleden.

10

Ds. P. van der Kraan

'Onder een vergrootglas'

Verandering - verbetering?

Voltooid trilogie

Prof. dr. Gerard Dekker heeft opnieuw van zich laten horen. Niet voor het eerst dus. In

1992 liet deze bekende godsdienstsocioloog zijn boek *De stille revolutie* het licht zien. Daarin beschreef hij de veranderingen in de

vroegere Gereformeerde Kerken tussen 1950 en 1990. Een vervolg verscheen in 2013 onder de titel *De doorgaande revolutie*. Daarin wees hij dezelfde veranderingen aan in de vrijge-maakte Gereformeerde Kerken. Eind februari voltooide hij zijn trilogie met de uitgave van *Zie hoe alles hier verandert*. Gelet op zijn leeftijd (84 jaar) is het wellicht de laatste grondige studie van Dekker.

Onze kringen

In laatstgenoemd boek komt Dekker dichtbij ons. Want hij beschrijft daarin de veranderingen die hij binnen alle gereformeerde kerken waarneemt. Dat betekent dat hij de ontwikkelingen, die hij beschrijft in zijn eerder verschenen boeken, ook ziet doorsijpelen bij bevindelijk gereformeerden. Ik breng enkele opvallende zaken in kaart, waarbij moet worden aangetekend dat niet alle zaken in dezelfde mate gelden voor de hele gereformeerde gezindte, maar wel dat ze als symptomatisch kunnen worden gezien. Hier komen ze: de leer, zeg maar: dogmatische verschillen wegen minder zwaar dan voorheen. Het persoonlijke en gevoelsmatige vraagt om voorrang. Toenemende deelname aan het avondmaal. Afwijzing van evangelische beweging door kerkelijke leidinggevendenden wordt niet voetstoots overgenomen door jongeren. Grote vrijheid ten aanzien van de traditie (met kleine 't'). En wat misschien wel het meeste zegt: een steeds grotere gerichtheid op het hier en nu en afnemend eeuwigheidsbesef. Het is een greep, die als symptomatisch kan gelden voor de veranderingen die door Dekker worden waargenomen in zogenaamd bevindelijke gereformeerde kringen. Veranderingen die door een recent RD-onderzoek meer of minder worden onderstreept.

Priester, geen profet?

Als voorbeeld van het laatstgenoemde punt kan wellicht dienen het recent verschenen boek van dr. Stefan Paas: *Vreemdelingen en priesters*. Paas voert daarin een pleidooi voor de priesterlijke betekenis van kerk en christen voor deze wereld. Door als gelovige volop deel uit te maken van je woonomgeving, door als gemeente middenin een seculiere wereld present te zijn, vertegenwoordig je God bij de mensen en omgekeerd. Het gaat dan wel om een leven dat transparant is tot op het evangelie. Voordeel van zo te staan in deze wereld is dat je alle hoge pretenties om mensen te moeten bekeren kunt loslaten. Gevolg is een ontspannen wijze van omgang met de seculiere naaste. We mogen immers geloven dat meer mensen worden gedragen door het gebed en de lofprijzing van de gemeente dan we mogelijk achten. Bij zekere waarheids-elementen in deze visie, dringt zich toch de vraag op waar het profetisch getuigenis blijft, het weten van de vrees voor God waardoor we mensen tot geloof proberen te bewegen (2 Kor. 5: 11). We zijn niet geroepen, bijvoorbeeld om eigen zielenrust veilig te stellen, ons getuigenis te larderen met dreigementen over de hel. Maar het kan toch niet zo zijn, dat er niets van eeuwigheidernst oplicht in een gesprek met onze seculiere medemens, al zou het maar voor ons eigen besef zijn omdat onze seculiere gesprekspartner dat besef allang kwijt is.

Kritiek van ex-moslima's

Begin maart was een ontmoeting georganiseerd van ex-moslima's met christenvrouwen. Een onderdeel daarvan was het getuigend spreken van enkele christenvrouwen met deze ex-moslima's die zich daarvoor weer even in hun oude rol persten. Hun kritiek na afloop was dat de christenvrouwen nogal wat kansen

onbenut hadden gelaten en te lang over de huis-tuin-en-keuken-dingen waren doorgaan. Moraal van het verhaal: in het getuigend gesprek met moslim of seculiere medemens kun je maar het beste recht op je doel afgaan. Waarvan acte!

Verandering - verbetering?

Over de gesignaleerde veranderingen in zijn

recente studie oordeelt Dekker positief. Om het geloof te behouden moet de kerk veranderen, aldus Dekker. Ik meen dat Paulus spreekt over het strijden van de goede strijd om het geloof te behouden (2 Tim. 4:7). Zouden al die veranderingen ook kunnen behoren tot een schiftingsproces waarover Paulus schrijft in 1 Korinthe 11 vers 19. Met als doel dat de oprechte gelovigen openbaar komen?

Ds. E. de Mots

Serie Tien Geboden

12

Het vierde gebod

Gedenk de sabbatdag, dat u die heiligt

Een gebod dat momenteel heel actueel is. Bij het voorbereiden kwam de Zondagswet in het nieuws. In eerste instantie wilde minister Plasterk deze wet ongemoeid gelaten. Maar dit veranderde toen D66 met een initiatiefwet kwam, om een einde te maken aan de wet die de zondagsrust moet beschermen. 'Omdat', zo verklaarde D66-lid Fatma Koser Kaya, 'de wet niet meer van deze tijd is'. Plasterk gaf kort daarna aan om de Zondagswet alsnog in te trekken. En dat is nog maar één aspect dat raakt aan de actualiteit van het vierde gebod. Aan het einde komen we er nog op terug.

Een apart gezette dag

Israël stond vroeger alleen wat betreft het hebben en houden van een aparte rustdag. Dit kwam onder andere volken niet voor. Israël heeft dit te danken aan de God van het Verbond.

Zoals wij weten, rustte God op de zevende dag van al Zijn werk (Gen. 2: 2). Het schep-

pingswerk was gedaan. Een dag van rust maakt sinds die tijd deel uit van de week. Niet slechts omdat God die rust nodig had. (Jesaja schrijft immers dat 'de Schepper van de einden der aarde, niet moe en niet afgemat wordt', Jesaja 40: 28). Maar omdat wij mensen die rust zo hard nodig hebben! Om op adem te kunnen komen (Exodus 23: 12). We zijn

niet geschapen als 7x24u-schepselen maar als mensen die rust nodig hebben!

Daarbij moeten we nog iets noemen. Deze rustdag die met sabbat wordt aangeduid, is tegelijk ook een teken van Gods eeuwig Verbond. Het laat de verbondenheid van God met Zijn volk zien. Deze dag krijgen ze als een geschenk uit Zijn hand! Om niet alleen op adem te komen.

Maar vooral ook om hun leven in Zijn dienst te besteden. Menige Psalm spreekt daarvan: ik noem Psalm 27, 84 en 92. De dichters bezingen daar Gods dag en laten weten hoeveel vreugde Gods dag én dienst hen geeft! Laten we ons leven er maar naast leggen.....

Kern van deze dag

We noemden al het aspect van 'op adem komen'. Dat delen we ook met niet-christenen. Een partij als de SP trekt op het gebied van de zondagsrust vaak samen op met CU en SGP. Ook de verschillende vakbonden weten elkaar op dit punt te vinden. Al is dat dan met een ander uitgangspunt, het is goed om samen de noodzaak van een rustdag te ondersteunen. Intussen is dit niet het eigenlijke van de rustdag. Er zit ook een geestelijke kant aan. Het gaat er vooral om, om op adem te komen in Góds werk! Dat staat op deze dag centraal! Dat wordt in de erediensten verkondigt. In dat opzicht is het ook een ontmoetingsdag. En dan niet in de eerste plaats met elkaar maar met de HEERE. Hij ziet er naar uit om ons te ontmoeten! Hij heeft (elke zondag weer) zoveel op Zijn hart. Er is zóveel dat Hij aan ons kwijt wil. En is het ons daar ook om te doen? Gaat het ons in de kerkdiensten in de eerste plaats ook om een ontmoeting met de HEERE? Daarom is het ook goed om ons biddend voor te bereiden op de kerkdiensten.

Waarom zouden wij daar maandag of desnoods zondagavond alweer mee beginnen?

Tegelijk brengt dit ons nóg wat dichterbij de kern van de zondag. Het kan zomaar gebeuren dat dit vooral een 'maggi-dag' wordt. Ik bedoel: wat je wel en niet mag. Maar dat is niet waar het om gaat. (Al kan dit met opgroeiende kinderen behoorlijke discussies geven...). Terwijl andere geboden het hebben over 'geen' of 'niet', vinden we dit in het vierde gebod juist niet!

Er staat: *'Gedenk de sabbatdag, dat u die heiligt'*. Een positieve omschrijving! Hoe kan het dan toch gebeuren dat we bij dit gebod nogal eens vervallen tot casuïstiek? (Dit mag wel, dat mag niet?). Zou het kunnen omdat we de kern uit het oog verliezen? Die is uiteindelijk terug te brengen tot twee dingen: lichamen op adem komen maar bovenal geestelijk ópademen in Zijn (volbrachte) werk. Om van daaruit Zijn Woord en werk als het ware uit te ademen in de nieuw begonnen (werk)week. Toegerust door Woord en Geest!

Van sabbat naar zondag

Dat brengt ons meteen bij een verder invullen van het begrip 'gedenken'. Wat gedenken we dan? Waar gaat het dan om? Tussen de regels door, was het al te lezen: Góds werk. Israël richt(te) zich daarbij op Gods grote werken in Schepping en uittocht. Niets voor niets wordt het 4e gebod verbonden aan Gods Schepping. *'Want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee, en al wat erin is (...)*. Gods werken! Voor ons reikt dit dieper en breder. We houden de rustdag niet meer op de sabbat maar op de zondag. Ik ga voorbij aan de zin- en soms oeverloze en vooral vermoeiende discussies over sabbat of zondag. De

boze spint er garen bij als we ons daar in déze tijd nog druk om maken....

Wij beginnen de week niet bij en vanuit ons maar bij en vanuit Hem, Die op de eerste dag van de week opstond uit de dood, de Heere Jezus Christus. Elke zondag is een herinnering aan Zijn opstanding uit de dood! Wat mij betreft is elke zondag een Paasdag. En dan niet alleen een terugdenken aan Jezus opstanding uit de dood maar aan héél Zijn (volbrachte) werk. Vanuit dát werk mogen we de nieuwe week in! Dat is fundamenteel omdat het wijst op het door God gelegde fundament in de Heere Jezus Christus. En dat wil grond onder onze voeten geven. Voor het eerst en opnieuw! Er is immers zoveel dat we in de week tegenkomen dat die grond onder onze voeten wil wegslaan en wegvagen. Hoe houden we het vol zonder dat de Heilige Geest ons zondag aan zondag bepaalt bij dat wat er écht toe doet? Hoe blijven we staande als we zondags niet meer opademen onder het Woord? Dan komen we geheid 'lucht' tekort! De frisse lucht van Gods genade! Daarom: hoe besteden we de zondag? Wat betekenen de HEERE en Zijn Woord en dienst voor ons?

Bedreiging van de zondag

De oudere mannenbroeders onder ons groeiden in een andere tijd op dan de jonge(re) broeders. De invulling van de zondag lag niet alleen behoorlijk vast maar werd ook niet van buitenaf bedreigd. Dat is nu totaal anders. Er zullen er vast onder ons zijn, die dat aan den lijve ondervinden. De druk om te presteren, de 24-uurs-economie, de koopzondag, de bereidheid om al dan niet op zondag te werken, (soms) inkomstenverlies bij het dichthouden van de zaak op zondag enz. enz. Samengevat

zien we dat de zondag steeds meer gelijkgeschakeld wordt met de andere dagen van de week. En de regering helpt daar helaas hard aan mee! (Vandaar ook dat één van de aspecten in de eredienst het openlijk aanroepen van God de Heere is, dus ook gebed voor de overheid, zie HC Zondag 38). En al zouden deze dingen ons niet direct raken, het leven zelf kan ook zo druk zijn dat zelfs de zondag ons niet meer doet opademen. Soms moet er óók dan nog zoveel: hier op bezoek, daar een afspraak. Aan rust, laat staan: bezinning komen we niet (meer) toe! Zelfs de kerkdienst schiet er bij in!

Is dit om te klagen? Een verlanger naar vroeger? Nee, daar gaat het niet om. Maar wel om aan te tonen hoe de zondag bedreigd wordt. Of moeten we zeggen dat het om veel méér gaat? Namelijk dat de verhouding tot de HEERE onder druk staat? Het is zo: waar we niet meer geestelijk opademen, raken we buiten adem. We trekken het niet meer. We raken niet alleen de omgang met de HEERE kwijt maar tegelijk ook de verdieping en verwondering! Het wordt allemaal zó plat en gewoon. De kerkdiensten laden niet meer op en spreken niet (zo meer) aan. Raakt het ons soms? Dringt het niet om op de knieën te komen?

De vreugde van de zondag

Dat is ook iets dat opvalt bij de Psalmen die spreken over Gods dag: de blijdschap over die dag! Beter is het om te zeggen: de vreugde die men heeft over het gaan naar Gods huis. Het komen voor Zijn Aangezicht, het knielen voor Hem (Psalm 26). Een Psalm verder heet het dat de dichter slechts één ding van de HEERE verlangt: 'dat ik wonen mag in het huis van de HEERE, al de dagen van mijn

leven' (Psalm 27: 4). En om nog één voorbeeld te geven: in Psalm 84 verlangt, ja bezwijkt zelfs (!) de ziel van de dichter van verlangen (Psalm 84: 3).

Dat zegt iets over de vreugde die er op de dag van de HEERE te vinden en te verkrijgen is! Niet wij maar Hij maakt het door Zijn Woord en Heilige Geest tot een dag van vreugde! Die vreugde maken wij niet en vinden we al helemaal niet in onszelf. Dat is het herschepende en levensvernieuwende werk van de Heilige Geest. Waar Hij herschept, daar weet Hij ons leven zo te vernieuwen dat onze diepste vreugde in de Heere Jezus komt te liggen én ligt. En daarom en daarvoor hebben we de erediensten op de zondag hard nodig. Let op het meervoud! Laten we daar toch vooral niet

over twisten. Maakte u weleens mee dat een trouwdag slechts een halve dag in beslag nam? Dat lukt niet in een halve dag! We trekken daar een hele dag voor uit. Zou het dan anders liggen met de dag van Dé Bruidegom? Zou het dan ophouden met een halve dag?

Uiteindelijk is deze dag (eveneens naar HC Zondag 38) ook een vooroefening voor de eeuwige sabbat! Elke zondag wil daar een oefening voor zijn. Een oefening in het zingen. Een oefening op het eeuwige zien van Het Lam Gods! De prediking is het middel waar af en toe een glimp opgevangen wordt van de heerlijkheid die wacht voor al de Zijnen. Hoe meer we ons daarin oefenen, des te groter de verwondering wordt. En des te sterker het verlangen! Om in te gaan in de eeuwige rust!

boekbespreking

Tom Hage, Arnold Huigen Huib Klink. **Navolging**. Drie inspirerende wegwijzers voor het christelijk leven. B.V. Uitgeverij De Banier, Apeldoorn 2015, € 9,95.

Dit boekje is een uitgave dat tot stand kwam in samenwerking met Driestar Educatief. Het zijn

lezingen die onderdeel waren van het Studium Generale van Driestar Educatief over het thema 'Navolging' (2014). De drie inspirerende wegwijzers zijn Thomas á Kempis, Maarten Luther en Dietrich Bonhoeffer. Tom Hage bijt de spits af onder de titel: 'In het voetspoor

van Thomas a Kempis? De navolging van Christus'. Een verrassend hoofdstuk waarbij voor mij een kernzin is: '(...) dat de Navolging vooral een geestelijke, spirituele weg beschrijft en voorhoudt - je losmaken van deze wereld, je richten op je innerlijk'. In hoofdstuk 2 behandelt Huib Klink Luthers tweerijkenleer met actuele toespitsingen. O.a. naar de 30 jonge christenen die in Libië door terroristen werden gedood. Het laatste hoofdstuk legt de vinger bij 'Gehoorzaamheid en geloof', Bonhoeffer over navolging. Hier wordt ondermeer diep in eigen vlees gesneden door de toepassing te maken op de ongezonde lijdelijkheid in de reformatorische achterban. Deze doorkijkjes zijn bedoeld als een stimulans om dit boek zelf ter hand te nemen!

EdM.

In de gemeente

Het gezin Klok uit Lunteren deed de gezinsmomenten uit Opvoedingsbron (zie kader). Het gezin bestaat uit vader Jos, moeder Lutje, Anneke (13), Gerrit-Jan (12) Jonathan (5) en Else (3).

Wat hebben jullie gedaan?

We hebben Else op een stuk papier op de grond getekend. Else vond dat leuk. Volgens haar moeder kriebelde het ook, als de stift haar raakte.

Welke opdracht vond je het mooist?

Gerrit-Jan: Over de oren. Dat je heel stil moest zijn en de geluiden opschrijven, die je hoorde.

Jonathan: Over de neus. Anneke liet hem lekkere kaas ruiken, paturain. Gerrit-Jan en Anneke: In de Bijbel zijn de offers een geur voor de Heere. Het gaat er om, dat wij voor God gaan leven als een lieflijke reuk.

Wat was de bedoeling van alles?

Gerrit-Jan: Het ging over de zintuigen en hoe je die kunt gebruiken in het leven met de Heere Jezus.

Anneke: Dat we gingen nadenken over de gemeente als het lichaam van Christus.

Wat kun je zelf zijn in de gemeente?

Anneke: Een oor. Om te luisteren.

Gerrit-Jan: Mond en oor. Maar moeder vult aan, dat de mond er niet bij staat. Het lijkt Gerrit-Jan ook wel wat om de hand te zijn. En later met de zak te lopen in de kerkdienst.

Moeder Lutje: Jonathan kan goed de hand zijn om zusje Else te helpen.

Wat vonden vader en moeder er van?

Moeder Lutje: Anders lezen we het GZB-dagboekje met een vraag er bij. Nu was het mooi om er als gezin uitgebreider bij stil te staan.

Vader Jos: Door de opdrachten en het gesprek werd het Bijbelstukje nog concreter voor ons. De kinderen vonden het soms moeilijk om wat langer aan tafel te zitten dan anders.

Wat wil je nog zeggen?

Anneke en Gerrit-Jan: Op deze manier dringt het Bijbelstukje meer door. Je kunt er meer mee doen.

Bijgaand artikel van ds. Nap is een voorbeeld van hoe het digitaal magazine Opvoedingsbron gebruikt kan worden in het gezin. Het magazine is te vinden op onze website: www.hervormdemannenbond.nl/actueel. Dit is een initiatief van het WEB, Werkgroep Educatief Beraad, een samenwerkingsverband van Vrouwenbond, Zondagscholenbond, HGJB en onze Mannenbond.

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2015

Er is een nieuw adresboekje uit. De volgende wijzigingen daarin doorvoeren:

- 1) de MV "Bouwen en Bewaren" te Woudenberg (blz. 41) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. J. van Egdom, Kon. Sophiestraat 2, 3931 CN Woudenberg.
- 2) de MV "Paulus" te Noordeloos (blz. 35) heeft een nieuwe secretaris: dhr L. de Groot, J.A. van Vurenstraat 28, 4225 RK Noordeloos.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

boekbesprekingen

Bidden zoals Jezus, Gids bij het Onze Vader, M. Klaassen. Royal Jongbloed, ISBN 9789088971228, € 12,50,-, 144 blz.

In tien hoofdstukken behandelt de predikant uit Arnemuiden het Onze Vader. Daar valt ook een inleiding op het gebed onder met als titel "Op de leerschool van het gebed". Het is een zeer praktisch en aansprekend boekje. Er volgt telkens niet alleen een uitleg van een bede maar ook een toepassing en toespitsing op de praktijk. Het roept veel herkenning op. Het dringt elke keer je eigen (gebeds)leven ernaast te leggen. En tegelijk ga je, al lezend en herlezend, nog beter de vraag van de discipelen begrijpen: 'Heere, leer ons bidden'. Ik zocht even of de schrijver een bepaalde doelgroep voor ogen staat. Dat is, voor zover ik kon vinden, niet het geval. Wél lezen we aan het begin dat hij dit boek heeft opgedragen aan 'mijn belijdeniscatechisanten in Hedel, Sliedrecht en Arnemuiden'. Het maakt

ook niet uit, ik kan dit boekje bij een ieder van harte aanbevelen!

E. de Mots, Rijssen.

De brief aan de Hebreëën. Open toegang tot Gods genadetroon door ds. W. Pieters
ISBN: 9789462782044. Prijs € 14,95. Uitgever: De Banier, blz. 182.

De brief aan de Hebreëën is Deel 12 in de serie "Aan u geschreven". De brief aan de Hebreëën laat zien hoe rijk de nieuwtestamentische gemeente is nu ze in het gebed vrijmoedig tot God mag naderen, omdat Zijn Zoon alles heeft volbracht door Zijn offerdood op Golgotha. Omdat wij dit grote voorrecht hebben, moeten we er ook een goed gebruik van maken. Er kwam toen én er komt nu veel tegen het christelijk geloof op, maar bij de Hogepriester Jezus Christus is alles te vinden wat we nodig hebben, op weg naar 'de stad die fundamenten heeft'.

D.m.v. 36 hoofdstukjes wordt de Hebreëënbrief behandeld. Het zijn korte hoofdstukjes die makkelijk lezen en elk hoofdstuk sluit af met 2 vragen en het zingen van een psalmvers. Waar de brief over gaat, gaan we al lezend ontdekken, maar kort weergegeven gaan de dertien hoofdstukken over de volgende zaken: Hoofdstuk 1 stelt de alles overtreffende glorie van onze Zaligmaker voor. Hij wordt vergeleken met de engelen en blijkt ze ver te overtreffen. Hoofdstuk 2 begint met een waarschuwing om de woorden van deze hemelse Zaligmaker niet in de wind te slaan. Daarna lezen we over Zijn komst in menselijk vlees om satan te overwinnen. Hoofdstuk 3 staat vol waarschuwingen: we worden als het ware aan de hand van Psalm 95 meegenomen naar de woestijntijd van de Israëlieten en ontvangen ernstige lessen uit hun ongeloof. Hoofdstuk 4 trekt ook positieve lessen uit deze Psalm. Duidelijk wordt dat Christus een nieuwe toekomst doet aanbreken, een rust die eeuwig blijft. Vanaf vers 14 richt de apostel onze aandacht op de grote Hogepriester en op wat wij bij de troon der genade kunnen vinden. Hoofdstuk 5 leert ons wat het werk van Christus als Hogepriester inhoudt. Opnieuw volgt, vanaf vers 11, een vermaning. Hoofdstuk 6 waarschuwt ernstig om niet af te wijken van de waarheid van het Evangelie. Het gevaar bestaat dat men zich dan alleen nog maar kan verharderen. Ter

bemoediging houdt de apostel ons het voorbeeld van Abraham voor, om geduldig te wachten op de vervulling van Gods beloften. De hoofdstukken 7 tot en met 10 vormen de kern van de brief. Hoofdstuk 7 beschrijft de uitnemende heerlijkheid van Christus als Hogepriester, zoals Psalm 110 Hem aankondigt, verbonden met de persoon en priesterdienst van Melchizedek. Hoofdstuk 8 vertelt ons over het nieuwe verbond dat de Heere met ons opricht, wat door Hem al voorzegt is in Jeremia 31. Dat nieuwe verbond houdt onder andere in dat Zijn wet in onze harten geschreven staat en in onze verstanden gegeven wordt. Hoofdstuk 9 vergelijkt de oudtestamentische, tijdelijke priesterdienst met de eeuwige Priesterdienst van Christus en Zijn eenmalige Offerande om de zonde teniet te doen. Hoofdstuk 10 legt de nadruk op de grote waarde van het Priesterlijke werk van Jezus Christus en wat wij daaruit ontvangen: vrijmoedige toegang tot de heilige God. Vanaf vers 19 volgt een ernstige oproep. Hoofdstuk 11 verwijst naar een lange rij van geloofsgetuigen uit de tijd van het Oude Testament. Zij functioneren als voorbeeld en laten ons zien hoe wij in geloof de beloften moeten “omhelzen” en in de geestelijke wedloop moeten volhouden, hoe groot de hindernissen (de beproevingen van het geloof en de strijd tegen duivel, wereld en ons vlees) ook zijn. Hoofdstuk 12 spoort aan om opvoedkundige maatregelen van God, zoals vervolging en lijden, niet op een verkeerde manier uit te leggen en ons daardoor niet van het spoor van geloof en gehoorzaamheid af te laten brengen. Hoofdstuk 13 laat ons zien dat Christus altijd Dezelfde is in trouw en genade. Ook worden we opgeroepen tot een christelijke levenswandel. Hartelijk aanbevolen!

C.D. Groenendijk

Metten, weten en jezelf vergeten - Dr. H. van den Belt. ISBN: 9789088971044. Prijs € 14,95. Uitgever: Royal Jongbloed, blz. 216.

Dit nieuwe boek van dr. H. van den Belt over de zekerheid van het geloof is een vervolg op Bloeien, snoeien en groeien. Het plaatst de geloofs zekerheid in de historische context en beantwoordt vanuit de Bijbel verschillende vragen. Wat is een waar geloof? Wat houdt geloofs zekerheid in? Hoe wordt de zekerheid gewerkt en

versterkt? Dit toegankelijke boek laat zien dat het geheim van de geloofs zekerheid in de verbinding met Christus ligt. ‘Geloof je dat je door de zonde, door het ongelooft en door de vijandschap tegen een goede God volstrekt verloren bent?’. Dit is geen zaak van gevoel, constateert Dr. H. van den Belt, maar mensen moeten hierbij wel stilstaan. Jezus, die alle straf gedragen heeft, biedt uitkomst en redt van het eeuwige verderf. Bij Hem ligt de focus. Geloofs zekerheid is dan ook alleen te vinden in dit Schrift getuigenis. Dr. H. van den Belt schrijft dat de Heilige Geest je tijdens het Bijbel lezen naar Christus toetrekt. Gelovigen leren zichzelf uit het oog te verliezen omdat ze gaan genieten van God Zelf. Volgens de auteur is Psalm 56 zonder meer een ‘gouden kleinood’. Uit dit gedeelte spreekt rotsvast vertrouwen op het Woord: ‘(...) ik vrees niet, wat zou een schepsel mij kunnen doen?’ Meten, weten en jezelf vergeten is een helder en toegankelijk boekje over een onderwerp dat veel christenen vandaag de dag bezighoudt. Hartelijk aanbevolen!

C.D. Groenendijk

overlijdensberichten

Met droefheid geven wij kennis dat de Heere heeft weggenomen ons lid

MARINUS KEIZER

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen met Zijn nabijheid.

Bestuur en leden van de Mannenvereniging
“Onderzoekt de Schriften”

Emst, februari 2016

*Dan ga ik op tot Gods altaren,
Tot God, mijn God, de bron van vreugd.
Psalm 43 : 4a (berijmd)*

Met droefheid delen wij u mede, dat de Heere op 27 december 2015 uit ons midden heeft weggenomen ons lid

JAN GERRIT BOUMAN

op de leeftijd van 66 jaar.

De Heere vertrooste zijn kinderen en kleinkinderen met Zijn genade.

Bestuur en leden van de
M.V. „Elimelech”

Bruchem, Kerkwijk en Delwijnen

*En dat ik inga tot Gods altaar,
tot de God der blijdschap mijner
verheuging, en U met de harp love,
o God, mijn God”.*

Psalm 43:3

Met droefheid geven we kennis van het overlijden op 19 maart 2016 van ons lid

MAURITS GERARD SMIT

in de leeftijd van 71 jaar.

Met dankbaarheid denken wij terug aan de getuigenis van zijn geloof die hij mocht afleggen binnen onze vereniging.

De Heere vertrooste en sterke zijn vrouw en verdere familie met Zijn nabijheid.

Bestuur en leden van de
Mannenvereniging “Calvijn”
Polsbroek en Vlist

Maart 2016

Met droefheid geven wij u kennis dat de Heere uit dit leven heeft weggenomen, in de zekerheid van het geloof,

JAN VAN DRIE

in de leeftijd van 96 jaar.

Wij denken met dankbaarheid aan zijn inbreng in de vergaderingen van onze vereniging waar hij afgelopen winter 60 jaar lid van was.

Wij wensen zijn vrouw en kinderen, klein- en achterkleinkinderen, Gods troost en nabijheid toe.

Bestuur en leden mannenvereniging
“Onderzoekt de Schriften”

Hoewelaken, 24 maart 2016

*‘De HEERE is genadig en rechtvaardig,
en onze God is ontfermende.’*

Psalm 116:5

Met droefheid delen wij u mede dat, na een zwaar ziekbed, de Heere op 10 maart 2016 tot Zich heeft geroepen ons trouwe lid

FRANS VERMEULEN

in de leeftijd van 78 jaar.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen met dit grote verlies.

Bestuur en leden van de
M.V. ‘Timotheüs’ te Kockengen

